

TOVERI (THE COMRADE)

The organ of the Finnish workers in the Western States. The only Finnish Daily in the West. Published daily, except Sunday, at Astoria, Oregon, by the Western Workers Publishing Society.

Office 7th and Commercial St., opposite Post Office Post Office Address: Toveri, Box 99, Astoria, Ore.

EDITORIAL STAFF

Sulo Syvänen, Alex Sevo, A. N. Koskela, K. E. Heikkinen ja Geo. Gratchef (vastaava) Phones: Office 365; Editorial Department 832.

Entered as second-class mail matter July 18, 1912, at the Post Office at Astoria, Oregon, under the Act of March 3, 1879.

Lyhyt silmäys Frison taisteluun

Parin viime vuoden kulussa on San Franciscossa ja ympäristöllä riehunut katkera työtajstelu. Noin puoli toista vuotta sitten täytyi metalli- ja laivatelakattöyläisten antautua toista vuotta kestäneen ankaran taistelun jälkeen työntekijöiden armoille, mennä takaisin työhön "avoimen työpajan" olosuhteisiin. Tämän taistelun aikana katselivat muut unionit rauhallisesti sivusta, täysin tyytyväisinä itsensä ja olosuhteisiinsa. Niiden kontrolloimat työmaat olivat "turvassa" ja niiden jäsenistö varmasti, että heitä ei voida voittoa, vaikkapa työntekijät haluavatkin koetella — joskus.

Mutta sitten alkoi tapahtua jotakin, joka rustitelli kovakouraisesti tätä varmuutta. Unioni toisensa jälkeen joutui taisteluun elämästä tai kuolemasta, mutta yksi kerrallaan. Räätiläit ensin. Sähkötöyläiset sitten. Sitten merimiehet ja sitten rakennustyöyläiset. Yksi toisensa perästä oli pakotettu ryömimään lopuksi työntekijöiden jalkojen juuressa ja tyytymään vieläkin kurjempaan ehtoihin kuin ennen taistelua.

Rakennustyöyläisten taistelu jatkuu vielä. Mutta näistä taisteluista on ollut se seuraus, että työläiset ovat alkaneet ajatella. Sananlasku "Oikeus voittoa" on osottautunut vääräksi, ja päivänvälissä on tullut että "Voima on oikeus" — oikeassa on vain se, joka taistelussa voittoa.

Ja selväksi on vähitellen käynyt että niin kauan kuin työläiset ovat järjestäytyneet eristettyihin ryhmiin, niin kauan joutuvat he aina tappiolle yhdistyneitä työntekijäjä vastaan. Mutta kaikkiä yrityksiä, joiden tarkoituksena on ollut saattaa eri unionit lähempään toimintaan toistensa kanssa, ovat kiukkuisesti ja raivoisesti vastustaneet nykyiset unionien johtomiehet. He ovat estäneet kaikkiä viralliset yritykset yhdistää eri unionit yhdessä toimimaan.

Tällöin syrjäyttivät työläiset nämä johtajansa. Ensinnäkin kokoukset ja kapinalliset rakennustyöyläiset yhteen kokoukseen ja järjestivät oman epävirallisen ja "laittoman", kaikkien rakennustyöaloilla työskentelevien yhteisen järjestön, jonka johtoon asetetut miehet ovat väsymättömästi, yötä päivää, tehneet työtä sellaisella innolla, ettei sen vertaa voi löytää muualta kuin sieltä, missä jotakin uutta, työväenluokalle suuriarvoista ja kauaskantavaa, luodaan. He ovat lähettäneet "laittomia" julistuksiaan kaikille Frison ja ympäristön unionien jäsenille, ja heidän kehotuksensa ja vetoimuksensa ovat herättäneet niin laajaa vastakaikua unionien jäsenistössä — ja katkeraa kiukkua ja vastustusta johtajien taholta — että voi toivoa jo suurempaakin heräystä tämän taistelun yhteydessä.

Ottamme tähän palasia eräästä tällaisesta "laittomasta" julistuksesta, osottaaksemme että nämä työläisoverimme käsittävät kysymyksessä olevan taistelun merkityksen täydellisesti. Julistuksessa sanotaan m.m.:

— — — Järjestelmällisesti he (kapitalistit) ovat hyökänneet unioni kimppeen toisensa perästä, ja he ovat voittaneet jokaisen taistelun.

— — — Näitä hyökkäyksiä hajallaan olevia työläisten järjestöjä vastaan on tehnyt kapitalistien yksi suuri unio. Ja sitä vastaan taistelemme me eristetyillä unioillamme. Ja kaikki unioimme joutuvat tappiolle yksi toisensa perästä.

Unionime, ainoat puolustuskeinomme, ovat jätteitä niiltä ajoilta, jolloin oli pientuotantoa eristetyissä ammateissa. Nämä murskaa nyt uusimman aikainen taistelukoneisto, jonka muodostavat jättiläistrustit ja yhtynyt rahapääoma. Tätä hirveän voimakasta armeijaa vastaan lähettämme me yhden vähäpätöisen rykmentin toisensa jälkeen.

Ja se on sama kuin tekisimme itse-murhan.

— — — Alkäämme kuitenkin pettääkö itse-m-

me. Vaikka taistelemme kaikki yhdessäkin, niin voimme sittenkin joutua tappiolle. Mutta alkäämme antautuko ilman taistelua. Koko mailman työtätekevien miljoonien nimessä, ikaikaisten taistelujemme, voittojemme ja tappioittemme nimessä, lastemme nimessä, ja edessämme olevan pitkän ja kärsimyksiä tuottavan taistelun nimessä, jota käymme lopulliseksi vapautumiseksemme palkkaorjuuden kirouksesta, työttömyyksiin ja häviötyötyönsä, ihmisyden nimessä — alkäämme antautuko ennenkuin olemme käyttäneet kaikkein tehokkainta asettamme, koettelematonta voimaamme, viimeistä puolustusvälineittemme — yleislakkoa.

Sen ei ole pakko olla pitkä. Mutta sen täytyy olla yksimielinen ja luja. Siinä ei saa olla pettureita. Yleislakko on koe — solidaarisuuden koe — voiman koe — voiman näyte.

Mutta jos me teemme lakon yksimielisinä, pysymme siinä yksimielisinä ja lopetamme sen yksimielisinä, niin olemme osottaneet tyranniellemme voimaamme, olemme osottaneet itsellemme voimaamme. Ja sitten, tunteissamme voimaamme, voimme me sanoa kapitalistiluokalle näin:

"Olette nähneet lukumäärämme, olette nähneet yksimielisyytemme, olette nähneet päättävyyttemme, olette tunteet voimaamme.

Olemme muutamiksi päiviksi pysäyttäneet voittoja hierovan koneistonne. Koneisto, jolla te orjuutatte meitä omistamalla työpaikkamme, on osottautunut arrottomaksi ilman meidän työtämme. Tämä oli vain esimakua. Varokaa, tai käyttämme sitä laajemmassa mittakaavassa — laajempia päämääriämme saavuttamaan."

"RAUTATEIDEN HUONO ASEMA"

Rautateiden huono asema on paljon huudettu — sillä rautateiden sormet ovat taaskin juuri ulottumaisillaan hallituksen rahaskätkiin. Mutta niiden tuottamat voitot kohoavat nopeasti ja ovat ne hyvin pian samanlaisia "rahapajoja" ne omistavalle rahapääomalle kuin ne olivat ennenkin. Esimerkiksi tästä mainittakoon, että Delaware, Lackawanna & Western Railroad tuotti puhdasta voittoa omistajilleen tämän vuoden viitenä ensimmäisenä kuukautena \$10.26 jokaista osakettaan kohti — sen jälkeen kun kaikki mahdolliset ja mahdollomat "poistot, menot, vararahastot, verot (maksettavat ja sellaisetkin, joita ei ai-jotakaan maksaa), korot, vuokrat, korojen ja muiden kulumiset" oli laskettu pois. Kun ottaa huomioon, että osakkeiden nimellisarvo on 50 dollaria, niin on tämän rautatieyhtiön vuosivoitto enemmän kuin 25 prosenttia.

Yhtiön osakepääoma, vaikka sitä keran toisensa perästä on vesitetty, on vain 42,220,550 dollaria, kun sitä vastoin voitto- ja tappioliini ylittää — ja kamalimmat voitot — on 76,546,263 dollaria.

Mutta kun yhtiö puhuu näistä hyvistä tuloksista, sanoo se: Osakkeenomistajat saavat kiittää tästä tuloksesta yksinomaan yhtiön asioiden johdossa olevia, jotka väsymättömällä ponnistuksella ja omantunnon mukaisilla toimenpiteillä ovat onnistuneet vähentämään menoja erittäin huomattavasti.

Tämä ei merkitse mitään muuta kuin työläisten lukumäärän ja palkkojen pienentämistä.

— Pääoman kasaantuminen, yhä nopeampi työläisten syrjäyttäminen koneiden kautta, joka luo toiselta puolen rikkautta, toiselta kurjuutta, synnyttää myös n. s. "työn vara-armeijan", työväen "suhteellisen liikävään" eli "kapitalistisen liikakansotuksen", joka ilmenee mitä moninaisemmissa muodoissa ja suo pääomalle tilaisuuden laajentaa tuotantoa erittäin nopeasti. Tämä mahdollisuus, yhdessä luoton ja pääoman tuotantovälineisiin kasaantumisen kanssa, antaa m.m. avaimen liikutuotannon kriisiin, pulien ymmärtämiseen, joita aikajoin ilmenee kapitalistisissa maissa, kohdaten aluksi joka kymmenentenä vuonna, sitten pitempiä ja vähemmän määrääkaisten välien jälkeen. Pääoman kasaantumisesta kapitalismin aikana on erottettava n.s. alkuperäinen kasaantuminen: työläisen väkivaltaisen erottaminen tuotannon välineistä, talonpoikain häätäminen mailtaan, yhteismaiden anastus, siirtomaiden ja valtiolainojen ja suojelustullien järjestelmä j.n.e. "Alkuperäinen kasaantuminen" luo toiselle puolel "vapaa" proletaarin ja toiselle — rahavaltijain, kapitalistin. — Kirjasta "Karl Marx".

— Yhdysvaltain kapitalistit ovat huomanneet että Euroopan maissa palkat ovat nykyään vain noin neljäsosa tässä maassa maksetuista palkoista. Esimerkiksi Saksassa sanotaan keskimääräisen palkan olevan noin 80 senttiä päivältä. Tätä tilannetta ovat he ruvenneet käyttämään hyväkseen ja rientäneet ostamaan suuria määriä europalaisia teollisuuslaitoksia ja rakentamaan aivan uusiakin.

Niinpä ilmottaa villatrustin muuan alayhtiö että sen presidentti Chester L. Dane on paraikaa Tsekko-Slovakiassa perustamassa kutomoita ja ostelemassa siellä jo olevia. Näiden kutomojen tuotteet tulee trusti myymään Euroopan maihin, Aasiaan, Afrikaan ja Etelä-Amerikkaan.

Siis ei tässä ole kysymys mistään pienestä yrityksestä, vaan koko mailman käsittäväästä hommasta.

Tsekko-Slovakian sanoo yhtiö valitun trustin toimintapaikkansa sen vuoksi, että tuon maan hallitus on osottanut suurempaa myötätuntoa trustia kohtaan kuin esimerkiksi Saksa ja Itävalta, jotka eivät luovu aikeistaan verottaa trustia raskaasti, jos se niissä aikoo toimia.

Vallankumouksellinen köyhälistö vaatii taiteeltaan oman luokkansa henkeä. Se pyrkii ja sen täytyy alistaa taidekin, mikäli se on mahdollista, työväenluokan vapaustaistelu edistämään. Kun työväen omista juhlissa ja ohjelmasesityksistä esitellään luokkataisteluyhdistymyksessä kasvattavia lauluja ja runoja, niin eivät ne jää vaikutusta vaille. Mitenkä suuremmissa vaikutuvataan köyhälistöön laulut, joissa kuvataan köyhälistön omaa taistelua. Taidet, joka aatteellisesti on vallankumouksellista, luokkahenkistä ja kiihottavaa, jota useat työväenlaulut ovat, liešoo taisteluun lamaantuneeseenkin työväestöön. Se terästä sen tarmaa ja kiihottaa toimintaan. Ja tällaista taidetta työväen luokkaliikkeen etu vaatii.

Vallankumouksellisen köyhälistön täytyy alistaa taidekin palvelemaan omia luokkapyrkimyksiään ja sellaista taidetta kaikin keinoin edistää.

Pieni Liberian lasavalla pakotettiin ottamaan osaa sotaan, koska sen satamaan sodan alussa oli paennut muutamia saksalaisia kauppalavojoja, joita liittolaisvallat kaikin mokomin halusivat itselleen. Palkaksi luvattiin Liberialle — noina vuoden 1918 anteliaina päivinä — 5,000,000 dollarin laina. Siitä se ei kuitenkaan ole saanut kuin 25,000 dollaria, jotka oli pakko antaa sille, jotta sen edustaja saisi yhdessä muiden pikkumaiden edustajien kanssa persoonallaan koristella Versaillesin rauhankonferenssia.

Nyt ovat presidentti Harding ja hallituksen muut jäsenet havainneet "siveellisen velvollisuuden" vaativan että tämä lainalupaus täytetään — presidentin sanojen mukaan sitäkin suuremmalla syyllä, että laina oli "erittäin tärkeä Amerikan kauppaetujen suojelemiseksi ja edistämiseksi Afrikan länsirannikolla."

Siis oli tämäkin "siveellinen velvollisuus" hieman lähempänä kotia kuin ensihädässä olisi voinut kuvitella.

— "Sid Hatfield on kuollut. Yhdysvaltain työväenliike on köyhtynyt suuresti hänen kuolemansa kautta. Hänenlaisiaan miehiä on liian vähän — miehiä, joilla on rohkeutta taistella työväestön taistelun oman henkensä uhalla. Mciellä on paljon miehiä, jotka "tietävät" — patenttivalankumouksellisia — jotka ensin määrittelevät tarkoin toimintansa ja tekevät siitä tarkan ja yksityisseikkokkoja myöten käyvän suunnitelman — ja sitten lykkäävät toiminnan "sopiivaan" aikaan, aikaan sellaiseen, jota ei koskaan tule.

Hatfield ei "tiennyt" kovinkaan paljon, mutta hän taisteli. Taistelussamme olemme tarvitsemaan kipeästi hänenlaisiaan miehiä. Me tarvitsemme niitä kipeämmin kuin huiksia halkovia "periaatteen selventäjiä". Lämmin toivomme on että liikkeessämme kehittyvä enemmän Hatfieldin kaltaisia taistelijoja ja vähemmän sellaisia, jotka ovat halukkaita saarnoillaan tukahduttamaan koko liikkeen." — The Voice of Labor.

Berliinistä ilmotetaan että entinen kaisereri on saanut ylläpitonsa avustukseksi Saksasta lähtönsä jälkeen 70 miljoonaa saksamarkkaa.

Ja Saksassahan on koko ajan ollut "työväenhallitus".

S. S. JÄRJESTÖ

PÖYTÄKIRJA,

Oregon—Washington aluekomitean kokouksesta 24 p. heinäkuuta, 1921.

Kokouksessa olivat saapuvilla toverit Reino Korhonen ja David Laine, Portlandista, Kalle Korhonen, Astoriasta, alueen tupa-agitaattori K. Tuominen ja allekirjottanut.

Hyväksyttiin K. Tuominen toiminta Oregon—Washington alueen palveluksessa sillä lisäyksellä, että kirjoitetaan matka-katsauksen osastoittain. Luettiin Mt. Solon tovereiden ja kirjurin välinen kirjeenvaihto kesäjuhlien järjestämisestä ja päätettiin hyväksyä suunnitelmat.

Päätettiin lähettää jokaiselle alueemme osastolle kertokirje, jossa ilmoitetaan mikä verran mikä osasto on tehnyt alueen kassan kartuttamiseksi.

Myöskin päätettiin lähettää kehoitus Ala-Columbian osastolle, että luovuttaisivat seitsemänkymmentä prosenttia Ala-Columbian osaston yhteisen syysjuhlan tuloista alueen kassaan. Päätettiin velvoittaa jokainen osasto lähettämään organiseraajansa nimen ja osotteen aluevirastoon. Myöskin jokaisen osaston on lähetettävä kuukausiraporttikortti huolellisesti täytettynä alueen ja järjestön keskusvirastoihin.

Tulevan toiminnan suhteen päätettiin, että tulevaisuudessa kun lähetetään puhuja tai organiseraaja matkalle, niin annetaan hänen huolekseen yhtenä tarkempina tehtävänä lukurenkaiden perustaminen osastoihin.

Päätettiin, että aluetoimikunnan on järjestettävä huolellisemmin tulevaisuudessa järjestäjäin työ, että sen on kirjoitettava ja lähetettävä osastolle ilmoitukset, joissa määritellään mitä minäkin päivänä toimii alueen palveluksessa oleva henkilö. Sitä vain voidaan poistaa väärinymmärryksen.

Päätettiin lähettää kehoitus osastolle, että nimittävät edustajan yhteiseen neuvottelukokoukseen joka pidetään syysjuhlan yhteydessä Astoriassa, syyskuun 4 päivänä kello 9 aamupäivällä.

Jätettiin paikallisten aluetoimikunnan jäsenten huoleksi järjestää farmiseudulle kenttäjuhla siten kuin suinkin on mahdollista.

Keskusteltiin sellaisien aluetoimikunnan jäsenten suhteen, jotka ovat poissa kokouksista syytä ilmoittamatta ja päätettiin että henkilö, joka on kahdesta kokouksesta poissa syytä ilmoittamatta katsotaan erroneeksi aluetoimikunnasta ja hänen tilalleen kutsutaan uusi.

Kokouksen puolesta Yrjö Tuukkanen, kirjuri. Olemme tarkastaneet pöytäkirjan ja huomanneet sen päätösten kanssa yhtäpitäväksi.

Reino Korhonen, David Laine.

JUTUN JATKOA

"Murhat Kuusien klubilla" eli Suomen porvarin ihana uni "kieltolaki-ilmanvieron" jälkeen.

Porvari on ollut ilalla hieman pönnäilemässä eli lyömässä nauloja kieltolain ruumisarkkunaan ja on sen johdosta alkavalla "väsynyt", joten hän heti sänkyyn päästyään raukeaa raskaaseen unee. Lasiä kilistellessä oli tullut puhutuksi bolshevikkeista ja siitä sekaortelusta: komennosta, joka nykyään vallitsee Venäjällä. Nämä samat asiat ne nyt kummittelivat porvarille unissa.

Hän oli olevinaan suomalaisen valtiollisen poliisin (lue: ohraan) palveluksessa, josta sai määräkseen lähtää Venäjälle pitämään silmällä sikkääläisten kommunistien toimintaa ja erikoisesti tutkia minikäisiä mahdollisuuksia ottaa "Suur-Suomi unelmin" toteuttamiseksi sillä kullalla. Ja äkkiä huomasiin porvari olevansa kävelemässä Pietarissa keskikaupungilla ja ihmettelee kovasti, kun ei näy juuri lainkaan vastaanottajia ja jos joku tulee niin on hän niin kurjan näköinen, että ei tahdo ihmiseksi tuntea. Porvari vilkkuu ympärilleen ja huomaa, että koko Pietari on mitä kurjimmassa kunnossa. Kivitalot ovat puoleksi röykkiöinä ja puutaloista ei ole kuin muutamista vähän jotain jäljellä ja sitäkin vähää parhailleen jotkut ovat repimässä. Erään tällaisen hävityksen alaisena olevan talon kohdalla seisauttu nyt porvari ja näkee ihmeekseen, että kaikki mikä saadaan revityksi, punnitaan ja myydään. Kesellä hävitystä seisoo kakset miestä, joista toinen ke-ruu rahaa, toinen puntari kädessä punnitsee. Välillä tulee siinä kahakka, kun joku tahtois enemmän kuin on määrää. Silloin punnitsemies huutaa korkealla äänellä: "Kommissaarien päätöksen mukaisesti annetaan vain puoli nautaa kullekin, ja joka "kapinoi" päätöstä vastaan, hetteään tyrmään!" Porvari katselee tätä menoa jonkun aikaa, mutta muistaakin äkkiä "asianää" ja

lähtee haeskelemaan kommunistien pesäpaikkoja saadakseen työnsä alkua.

Kuljettuaan jonkun aikaa huomaa hän erään ränsistyneen portin päällä kirjotuksen: "Kuusien klub!" Porvari yrittää nyt sisälle, mutta portilla seisoo kaksi punasotilasta kiväärin kanssa vahdissa, joten hän katsoo parhaaksi hieman "luovalla" ja käyttää jotakin sivutettua hyväkseen.

Sinä "luovallensa" huomaa porvari, kuinka suuri rotta joutukse yllä kadun yrittäen vastapäätä olevaan rakennukseen. Tämän huomaa myös vahitsotut ja heti he pinkasevat rotan jäljessä. Rotta yrittää pakoon, mutta toinen soltuista on sukkelamp, saa pistetyksi rottaa pistimellään, tempaisee niskasta kiinni ja alkaa sitä himokkaasti syödä. Toinen soltuista, joka myöskin oli ollut metsätyksessä osallisena, taltoi myöskin osansa, mutta kun "ta-varitsi" ei sitä sovinnolla luovuttanut, niin sukeutti heidän välillä huima tappelu. Silinä he nyt kierskellivät rautaisessa syljelyssä ja rotta, tuo rüdan aiheuttaja, makasi katuvierellä henkiiheverissä.

Porvari, joka nyt näki menotien vapaaksi, puikahti äkkiä portista sisälle ja pääsi aivan vapaasti sisälle huoneustoon, jossa juuri parhailleen kommunistit pitivät kokousta. Huone, johon porvari nyt joutui, oli pienepuoleinen kokoushuone, jonka peräseinällä oli suurin, tulipunaisin kirjaimin kirjoitettu: "Alas lahtari!" Tämä sai porvarin hieman häikähtämään, mutta hän koetti pysyä tyyneenä ja asettui eräiseen nurkkaan, josta voi huomauttaa seurata asiain kulkua.

Porvari tarkastelee nyt lähemmin pillopaikastaan ja huomaa, että kaikki suurmiehet ovat koolia. Etualalla istuvat Kuusinen, Manner, Gylling, ynnä monet muut, ja takalalla istuvat vähemmän tunnetut kommunistit, kaikki kumminkin johtomiehiä, sen porvari näki päättökimpään.

Juuri siinä porvarin heitä silmällessä nousee Kuusinen paikaltaan, astuu pöydän taakse ja alkaa puheeseen, sanoen: "Toverit, jo kolme vuotta on kulunut siitä kun lahtari ovat isännöineet Suomessa ja näyttää siltä kuin he aikoisivat isännöidä siellä edelleenkin, mutta tästä on tehtävä loppu. Minun mielestäni..."

Tähän katkesi puhe, sillä huoneeseen ryntäsi suuri joukko asettetuja kommunisteja, jotka heti alkoivat hurjan ammunnan. Ensimmäiset kuulat sattivat etualalla istuviin ja senjälkeen ammuttiin järjestään. Huuto ja melu täytti huoneen. Sauhunun seassa yrittivät johtomiehet paeta, mutta aina oli heitä vastassa kuolema. Jo kuului kuolevien korahduksia, toiset henkiiheverissä kiroilevat, toiset armeoa rukolivat.

Porvari, joka edelleen on nurkaasaan, on kauhuista menettänyt, mutta pian saa hänen itesällytysvalistonsa hänet herelle ja hän yrittää pakoon.

Hän ei näe muuta pakotietä kuin akkunan. — Hellähdyks ja porvari on kadulla verisenä ja vaatteet riekaleina, mutta kumminkin siksi voimissaan, että lähtee voimaisa ta-

kaa juoksemaan pakoon. — Valistomaisesti tuntee hän, että häntä ajetaan takaa, mutta hän ei kerkiä viikaisuakaan. Jo kuluu hän huudon: "Ampukaa!" Silloin ponnistaa hän viimeiset voimansa ja kerkiää parahiksi erälle sillalle, josta hän siekallematta hypää suoraan vyyrvään jokeen...

"Huh!" kiljaisee porvari ja hypää ylös vuoteestaan, alkaen hurjan juoksun ympäri huonetta, sillä hän vieläkin luulee olevansa kommunistien keskudessa. Mutta vähitellen hänelle selviää tilanne ja hän huomaa vain nähneensä unta.

Porvari pukee nyt kireesti päälensä ja lähtee juoksujaakaa sanomalehden toimitukseen. Heti sisään päästyään huutaa hän: "Heti huomiseen lehteen on laadittava kaksi tärkeää kirjoitusta. Toinen otsikolla: "Siltinäkijän kertomuksia Pietarista". Toinen: "Murhatyöt Kuusien klubilla".

O. K.

Mätänevä yhteiskunta

Elämä Suomen moninkertaisen nieltämisin, suojeluskuntien, poliisien, etsivien, ohraoitien, partiolaitien ja partiotarien maassa, patenteerattun laillisuuden ja kieltolain maassa, on sanomattoman rivoa. Etenkä Heisingissä tämän korkealla kulttuuritasolla olevan tasavallan pääkaupungissa eletään kuin vandenpaimusmaamäätä. Yöllä ovat keskikaupungin kadut täynnä juopuneita herroja ja väsnaisesti itseään kaupittelevia lemmettäriä. Vähän väliä näkee mitä merkittäviä ja vastenmielisiä puheita. Tuossa horjaltelee ketiinsa nuori täydessä sellissä oleva ylipolissaikkonen. Tässä koettaa toinen hienotat saada äurilin lopes "väsynyt" kavaljeeriensa. "Kaikki ensiluokan ravintolat ja kahvilat ovat kapakkoita", sanotaan. Voi olla, että on sellaisiakin, jotka eivät ole kapakkoita, mutta useimmista kyllä tulee kadulle niin vahva alkoholimahu, ettei voi olla epäilyttäkään.

Kirkonmiesten hommat

Haminassa unohtaneet ruumiin hautaamisen, vaikka maksun olivat kantaneet. Haminaissa olivat "kirkonpalvelijat" viime juhannuksena kokonaan unohtaneet tehtävänsä. Pettityöntekijä J. Kaikon kuolemantapauksesta oli säännöllisesti ilmoitettu kirkon isännälle, joka siellä kantaa hautaamisesta johtuvat seurakunnalle ja papistolle menevät maksut sekä huolehtii vastaavista toimenpiteistä.

Kun ruumisraatoja juhannuspäivänä saapui hautausmaalle, oli portti suljettu, häuta kaivamatta ja vielä lukkari-urkurikin oli unohtunut kotiin. Ruumisraatoja kompi sisään eräistä pienistä sivuportista, hankki lapiot, kaivoi haudan ja laski vaina herra kantoorin suostilista ilman vaikutusta. Tiefsiä tuntuu survoista omaisista ja ystäväistä tällainen vattoman luokkavaalita, sitäkin suuremmalla syyllä, kun asianomaiset kirkon virkailijat olivat unohtaneet (!) asiassa kaikki muut tehtävänsä paitsi maksujen kantamisen. — Satutuo ehkä herroilla olemaan juhannusviinat päässä!

YHTEISKUNNALLISIA JA VALTIOLLISIA VIRTAAKSA ULKOMAILLA

Ruotsin kommunistipuolueen vaali-manifesti

Tukholma 29—7. Poliitiken-lehden tämänpäiväisessä numerossa julkaistaan seuraavavälittömään Ruotsin Kommunistisen Puolueen vaali-manifesti:

On käynyt kuten on tähtynyt käydä, kun oikeistososialistit johtamat Ruotsin työläiset jättivät suotuisan tilaisuuden väliästä Saksan valtakunnassa järkevä 1918 ratkaisulla tavalla murskata kesäkapitalismin vallan maassa ja ottaakseen yhteiskunnan johdon omiin käsiinsä. Työläisten päättämättömyys ja heikkous antoi heidän vihollisilleen tilaisuuden uudelleen järjestää väimansa, ja tämä työ kävi sitäkin helpommaksi kun oikeistososialistien hallituksen alistua menettelyä ei herättänyt kansajoukkojen riveissä yhä synekempää alakuloisuutta ja toivotomuutta. Viime toisenkamarin vaalien tulokset oikeiston suhteellisen voimakkaan menestyksen ja sosialististen puolueitten tappion kera olivat ilmaisu uudesta tilanteesta, ja sitä seurannut vuosi on omiaan osottaa maan kuinka häikäilemättömästi ja johdonmukaisesti porvarilliset nyt menettelevät riistääkseen työväenluokalta takaisin ne parannukset, jotka se uhkaavan maailmanvallankumouksen painostuksessa onnistui itselleen saavuttamaan, ja viskataakseen sen uudelleen ehdottoman riippuvaisuuden ja kurjuuden alistettuun asemaan.

Käyttien hyväkseen vaikeata taloudellista pulaa, joka nyt hävittää maailmaa imperialistisen sodan ja yleisen kapitalistisen vararikon seurauksena, on kapitalisimi maassamme antanut satatuhatta työläistä alttiiksi työttömyyden kiroukselle ja painanut niiden alpuolet. Samaan aikaan on se poliittisesti tästä tehnyt kaikkensa yhä enemmän hiestyttäväkseen ja orjuuttaakseen työväenluokkaa. Elintarvetulleja on kohotettu huomattavasti ja 8 tunnin työlokia koetetaan ja on osin onnistuttukin saamaan puretuksi. Samaan aikaan kuin militarisma jatkuvasti liioitetaan mitä miellettömmällä tavalla ja satoja miljoonia viskataan tällä kevyimmällä tavalla, kaivoon, luovutetaan ehdottoman riittämatöntä, naurattavaa pientä avustusta työttömille ja yleisten töitten käyntinapaa varten. Byrokraattisella välinpitämättömyydellä ja pikkumaisilla rettelillä on hallitus jarruttanut nita teollisuustuotteiden lisäämiskäivähdollisyyksiä Venäjän markkinoilla jotka olivat voineet tuottaa helpotusta meidän nykyiseen lamassa olevaan taloudelliseen asemaamme. Attentaatit asylykoetuuta vastaan, lukuiset poliisien mielivallat, kehoitukset ovat liioitettuja yhä määrätietoisemmasta taantumuksesta pyrkimyksestä uudelleen lujittaa ja vakinnuttaa horjua kakkapitalistien herraus.

Jä tallaisen tilaisuuden vallitessa käyvät Ruotsin työläiset nyt toisenkamarin vaaleihin ensi kerran vasta. Vaikkakin kommunistipuolue on tietoinen siitä, ettei työväenluokan vapautus voi tapahtua parlamentarististen tosten kautta vaan suoransäällä tait-

Taantumus on jälkeillä — siinä lyhyesti sanottuna nykyinen tilanne.